

***Επαρχιακή Ημερίδα Διαβούλευσης για τα
Σημαντικά Ζητήματα Διαχείρισης των Υδάτων***

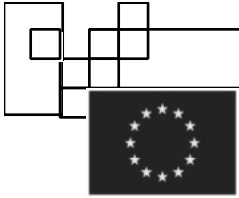
**Πολιτικές Τιμολόγησης Νερού σύμφωνα με την
Ευρωπαϊκή Οδηγία - Πλαίσιο περί Υδάτων**

Αγάθη Χατζηπαντελή

**Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων
και Περιβάλλοντος**

*Λεμεσός και Λάρνακα,
Μαΐος 2008*

« ... στις χώρες όπου βρέχει οι άνθρωποι δεν γνωρίζουν την αληθινή αξία του νερού ... »

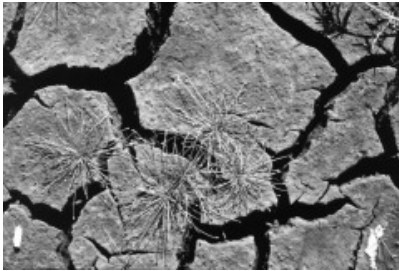
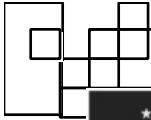
- συνέχεια της φυσικής ζωής και του περιβάλλοντος
- συνέχεια της ανθρώπινης ύπαρξης
- πυρήνας ανάπτυξης για φυσική επιβίωση, υγεία, κοινωνική, τεχνολογική, οικονομική, πολιτισμική ανάπτυξη

Φυσικός πόρος
Πολύτιμο αλλά «δεδομένο» αγαθό ;

Δυνατότητα Συνέχειας

*Λεμεσός και Λάρνακα,
Μάιος, 2008*

Η Έλλειψη και η Αξία του Νερού

Οι κλιματικές αλλαγές έχουν αλλάξει τους όρους της προσφοράς του φυσικού πόρου

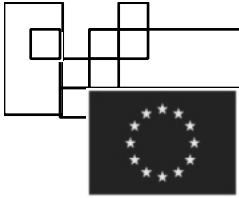
Ο ρυθμός ανάπτυξης και τρόπος ζωής έχει αλλάξει τους όρους της ζήτησης (αύξηση πληθυσμού, βιοτικό επίπεδο, τουρισμός, γεωργία)

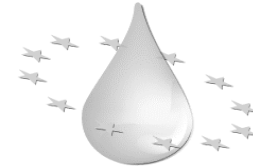
Η έλλειψη του δημιουργεί την ανάγκη για “εκτίμηση” της πραγματικής του αξίας

Ποια είναι η πραγματική αξία του νερού ;

Ευρωπαϊκή Οδηγία-Πλαίσιο περί Υδάτων (2000/60/ΕΚ)

- Αποτέλεσμα της ανησυχίας των Κρατών Μελών για ποιοτική και ποσοτική προστασία του φυσικού πόρου

- Βασικός άξονας εφαρμογής:

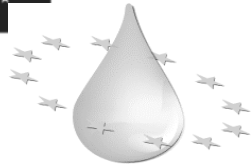
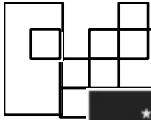
Το νερό δεν είναι εμπορικό προϊόν

- αποτελεί κληρονομιά που προορίζεται για τις επόμενες γενιές
- πρέπει να προστατεύεται και να τυγχάνει κατάλληλης μεταχείρισης

- Είναι βασικό συστατικό του οικοσυστήματος, φυσικός πόρος και κοινωνικό και οικονομικό αγαθό

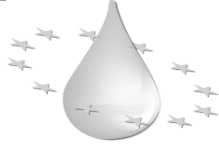
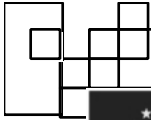
- Νομική ρύθμιση για τη χρήση οικονομικών αρχών και μέτρων ως βασικά εργαλεία για επίτευξη περιβαλλοντικών στόχων (για πρώτη φορά στον τομέα του Περιβάλλοντος)

Πολιτικές Τιμολόγησης Νερού (Άρθρο 9 και Παράρτημα III της Οδηγίας)

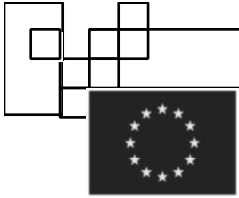

- Βασικό μέτρο για ορθολογική χρήση
- ... θα παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες για να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους υδάτινους πόρους
- ... οι διάφορες χρήσεις νερού (διακρινόμενες τουλάχιστον σε βιομηχανία, νοικοκυριά και γεωργία), θα πρέπει να συμβάλλουν κατάλληλα στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος με βάση:
 - την οικονομική ανάλυση της χρήσης του νερού
 - και την αρχή
«ο ρυπαίνων πληρώνει» (ποιοτική προσέγγιση)
ή «ο χρήστης πληρώνει» (ποσοτική προσέγγιση)

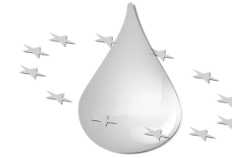

Πολιτικές Τιμολόγησης Νερού Ποια είναι η αξία του νερού ;

- **Χρηματοοικονομικό κόστος** – το προφανές κόστος κόστος των υπηρεσιών παροχής νερού (συλλογή, επεξεργασία, δίκτυα μεταφοράς, διοικητικά κ.λπ.)
- **Περιβαλλοντικό κόστος** – προστασία του περιβάλλοντος (επιπτώσεις στο περιβάλλον και στα υδατικά οικοσυστήματα – κόστος επαναφοράς και αποκατάστασης)
- **Κόστος των φυσικών πόρων** – το νερό που καταναλώνουμε εμείς, το στερούνται κάποιοι άλλοι (η απώλεια οφέλους λόγω του περιορισμού των διαθέσιμων υδατικών πόρων)

Πολιτικές Τιμολόγησης Νερού Πόσο πρέπει να πληρώνουμε;

Το Άρθρο 9 δεν απαιτεί πλήρη ανάκτηση του κόστους αλλά

«... κατάλληλη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους...»

Με συνεκτίμηση των περιβαλλοντικών, κοινωνικών, οικονομικών, γεωγραφικών και κλιματολογικών συνθηκών της περιοχής

Προβλέπει επαρκώς δικαιολογημένες εξαιρέσεις για λιγότερο ευνοημένες περιοχές,

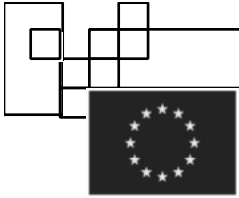
« ... τα κράτη-μέλη δεν παραβαίνουν την οδηγία εάν αποφασίσουν ... να μην εφαρμόσουν τις διατάξεις ... για μια συγκεκριμένη δραστηριότητα χρήσης ύδατος, εφόσον τούτο δεν θίγει τους σκοπούς και την επίτευξη των στόχων της οδηγίας. Τα κράτη μέλη αναφέρουν τους λόγους για τους οποίους δεν εφαρμόζουν πλήρως ... »

Απαραίτητη Προϋπόθεση και Στόχος:

να συμβάλλουν στην επιτυχία των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας (προστασία, αποτελεσματική και βιώσιμη χρήση που θα διασφαλίζει την αειφορία του φυσικού πόρου)

Λεμεσός και Λάρνακα,

Μάιος, 2008

Πολιτικές Τιμολόγησης Νερού

Εφικτές και δίκαιες έτσι ώστε το βασικό αυτό αγαθό να παρέχεται σε ανεκτή τιμή για όλους

... κυρίως αποτελεσματικές και πειστικές, ώστε να αποτελούν κίνητρο για προσεκτική και αποδοτική χρήση του νερού

Λαμβάνονται υπόψη

- Η δυνατότητα πληρωμής***
- Η πρόθεση πληρωμής***
- Η ελαστικότητα της ζήτησης με την τιμή***
- Οι Κοινωνικές και Οικονομικές Επιπτώσεις***

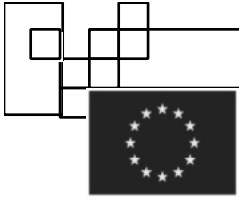

Μηχανισμοί Τιμολόγησης σε διάφορες μορφές (κλιμακωτά τέλη, διακυμάνσεις ανάλογα με την εποχή κ.λπ.)

Καθοδηγητικές γραμμές : Κατάργηση των κρατικών επιχορηγήσεων που δίδονται απευθείας στους χρήστες, ως επιδότηση τιμών, ως οικονομική ενίσχυση για κατασκευή υδατικών έργων υποδομής

Λεμεσός και Λάρνακα,

Μάιος, 2008

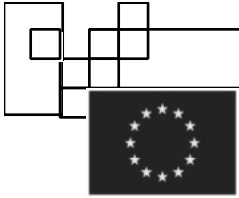
Το κοινό έχει άποψη

Η ΕΕ αναγνωρίζει ότι για να πετύχει η προσπάθεια θα πρέπει να κερδίσει την υποστήριξη και να λάβει τις απόψεις των ανθρώπων και ομάδων που επηρεάζονται ώστε να συμβάλουν για:

- να γίνει αξιολόγηση των παραμέτρων με εποικοδομητικό διάλογο
- να υπάρχει ευκολότερη αποδοχή των αποτελεσμάτων
- να αναπτυχθεί σε αποδεκτό βαθμό η αξιοπιστία και η εμπιστοσύνη που χρειάζεται
- να υπάρχει πλήρης διαφάνεια ώστε να είναι ξεκάθαρο

ΠΟΙΟΣ χρησιμοποιεί το νερό,
ΠΟΙΟΣ ρυπαίνει και
ΠΟΙΟΣ πληρώνει

Άλλα Κράτη - Κοινή Προσέγγιση

Σήμερα, είναι παραπλανητική η προσπάθεια για σύγκριση

Οι τιμές κυμαίνονται ανάλογα με το κλίμα, την οικονομία, την ποιότητα, τη διαθέσιμη ποσότητα, τη ζήτηση και τη νομοθεσία

Τεχνικά υπάρχουν διαφορές και ανομοιογένεια στους ορισμούς και κανόνες υπολογισμού και πιθανές μορφές επιχορηγήσεων άμεσων και έμμεσων

Οδηγία-Πλαίσιο περί Υδάτων

Επίτευξη συγκριτικής αξιολόγησης η οποία:

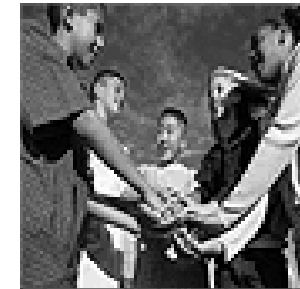
Θα βοηθήσει στην πολιτική επικοινωνία

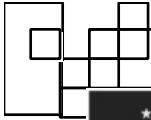
Θα στηρίξει τους καταναλωτές και τις υπηρεσίες υδάτων

Θα καταστήσει δυνατή τη σύγκριση μεταξύ τιμών

Θα βελτιώσει τους ορισμούς και τις μεθόδους υπολογισμού

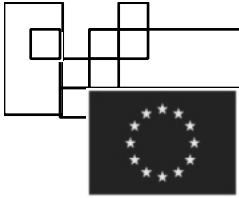
Θα παρακινήσει τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών νερού

Κύπρος – Σημερινή Κατάσταση

- Παροχή νερού από διάφορους φορείς (ΚΥΕ, Α/Τ, Συμβούλια Υδατοπρομήθειας, Συμβούλια Αποχετεύσεων, Τοπικές Αρχές (δήμοι, κοινότητες), αρδευτικά τμήματα, δωρεάν χρήση υπόγειων νερών
- Ανάλογη ποικιλία στο Νομικό Πλαίσιο εφαρμογής, στο ύψος των τιμών, στους μηχανισμούς τιμολόγησης
 - ✓ Ανάγκη για εφαρμογή των προνοιών της Ευρωπαϊκής Οδηγίας και του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου της Κυπριακής Δημοκρατίας, 13(I)/2004 (μεταφορά των προνοιών της Οδηγίας στην Εθνική Νομοθεσία)
 - ✓ Με σκοπό θεσμοθέτηση κοινών πολιτικών τιμολόγησης νερού που να διασφαλίζουν τη βιώσιμη, την ορθολογική και αποδοτική χρήση, τη φροντίδα για δίκαιη κατανομή και την έγνοια για τις γενιές που έρχονται

Δράσεις για Εφαρμογή της Οδηγίας

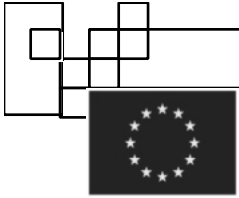

Σήμερα, έχοντας επίγνωση ότι το νερό είναι παντού στη ζωή μας και ότι είναι αναρίθμητα τα στοιχεία που επηρεάζουν τη δίκαιη τιμολόγηση του, το ΤΑΥ, με τη συνεργασία συμβουλευτικών υπηρεσιών, έχει αρχίσει την αναγκαία μελέτη με στόχο:

- τη συλλογή και αξιοποίηση των πληροφοριών
- τη μελέτη των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων που επηρεάζουν τη δίκαιη τιμολόγηση
- τον υπολογισμό του κόστους του νερού (χρηματοοικονομικό, περιβαλλοντικό, κόστος του φυσικού πόρου)
- τη μελέτη των πιθανών δικαιολογημένων εξαιρέσεων
- τη μελέτη των κατάλληλων μηχανισμών ανάκτησης (τιμές, τέλη, άλλοι φόροι) οι οποίοι θα διασφαλίζουν την κατάλληλη συμβολή των διάφορων χρήσεων στην ανάκτηση του κόστους
- τη μελέτη του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για εφαρμογή

Θα χρειαστούμε τη βοήθεια όλων των φορέων, τους οποίους θα καλέσουμε πολύ σύντομα να εργαστούν μαζί μας

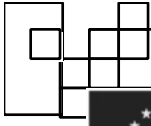

Επιγραμματικά

- **ΟΠΥ: Εφαρμογή της νέας τιμολογιακής πολιτικής μέχρι το τέλος του 2010**
- **Με στόχο να είναι**
 - ο **Οικονομικά Αποδοτική**
 - ο **Κοινωνικά δίκαιη**

Προ πάντων

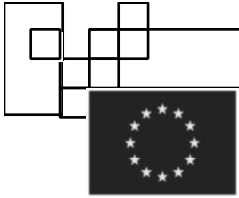
- ο **Αποτελεσματική στους περιβαλλοντικούς στόχους για βιώσιμη και αποτελεσματική χρήση**

Το νερό είναι ανεκτίμητο

- ✓ η εξασφάλιση και η διαφύλαξη του **ΚΟΣΤΙΖΟΥΝ**
- ✓ το κόστος είναι υπόθεση όλων
- ✓ υλοποίηση των στόχων από κοινού

**σας ευχαριστώ
για
την προσοχή σας**